

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Semice, okres Nymburk

289 17 Semice 111

Identifikátor školy: 600 050 947

Termín konání inspekce: 2., 3., 6. a 7. červen 2005

Čj:	c4-1123/05-5143
Signatura	oc6zy139

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Plně organizovanou Základní školu Semice, okres Nymburk (dále jen ZŠ), jejímž zřizovatelem je Obec Semice, 289 17 Semice 280, navštěvuje ve školním roce 2004/2005 160 žáků z 11 obcí. ZŠ sdružuje základní školu (kapacita: 250 žáků), školní družinu (kapacita: 45 žáků) a školní jídelnu (kapacita neuvedena). Od 1. ledna 1995 je příspěvkovou organizací. Ve všech devíti třídách 1. až 9. ročníku realizuje vzdělávací program *Základní škola*. Ve školních letech 2001/2002 až 2003/2004 se ZŠ aktivně účastnila projektu *Comenius – Socrates*. K tradicím školy patří podpora volnočasových aktivit (viz Vzdělávací programy).

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání v základní škole - na 1. stupni v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda a přírodověda, na 2. stupni v předmětech matematika, fyzika a přírodopis – a zájmového vzdělávání ve školní družině, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, ve školním roce 2004/2005 k termínu inspekce.

Průběh a výsledky vzdělávání v základní škole ve výše uvedených předmětech a zájmového vzdělávání ve školní družině ve školních letech 2003/2004 a 2004/2005 k termínu inspekce, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a se zřetelem k jejich plnění v celém vzdělávacím cyklu 1. a 2. stupně.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Personální zabezpečení výuky je celkově dobré. Z devíti učitelů zajišťujících výuku některého ze sledovaných předmětů je šest odborně kvalifikovaných, z toho čtyři na 2. stupni (včetně dvou učitelek s absolvovaným doplňkovým pedagogickým studiem) a dva na 1. stupni. Jeden ze tří nekvalifikovaných vyučujících na 1. stupni si zvyšuje vzdělání studiem na FTVS (poslední ročník). Vedoucí vychovatelka školní družiny má odbornou kvalifikaci, druhá vychovatelka s úvazkem 0,5 v současné době dokončuje bakalářské studium vychovatelství a je vedoucí vychovatelkou kvalitně řízena. Při tvorbě úvazků ředitel respektoval odbornou kvalifikaci pedagogů, u ostatních vyučujících pak zejména jejich osobní dispozice a zkušenosti. K pozitivním zjištěním patří příznivá věková skladba i perspektivnost pedagogického sboru. Ředitel splňuje kvalifikační podmínky k výuce i k řízení školy; absolvoval – stejně jako odborně kvalifikovaná výchovná poradkyně - též specializační studium pro výchovné poradce.

Organizace činnosti a řízení školy (včetně školní družiny) je jednoduchá a funkční. Jednoznačnou prioritu představuje dlouhodobá příprava pedagogického sboru k tvorbě a přijetí školního vzdělávacího programu. Dokladují to zápisy z jednání pedagogické rady, zápisy z pracovních porad či účast pedagogů na vzdělávacích akcích k této problematice. Kompetence pracovníků, jejich pravomoci a povinnosti upravují organizační řád a pracovní řád; vše pak blíže specifikují pracovní náplně zaměstnanců. Pracovní doba vychovatelek je efektivně upravena dle požadavků na provoz školní družiny. Organizaci vyučování a hygienický režim přehledně stanovuje provozní řád. Řízení školy dále vychází z ročního plánu práce; dokument je vedením ZŠ rozpracován do jednotlivých měsíců a týdně upřesňován.

Vnitřní informační systém školy je standardní a zajišťuje včasné předávání informací a pokynů jednotlivým zaměstnancům. Děje se tak především prostřednictvím pravidelně konaných pracovních porad, využitím informační nástěnky ve sborovně i denním kontaktem vedení školy s pedagogickými i provozními pracovníky ZŠ.

Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada. K jednáním se schází pětkrát ročně. Předložené zápisy z jednání dokladují projednání důležitých dokumentů, pravidelné vyhodnocování výsledků vzdělávání i výstupy z kontrolní a hospitační činnosti či např. zprávy metodických orgánů, výchovné poradkyně nebo vedoucí vychovatelky školní družiny. Na 1. stupni pracuje metodické sdružení, které se plánovaně schází čtyřikrát za rok a dále podle potřeby. Schůzky slouží k plánování a organizačnímu zabezpečení akcí školy, řešení problémů, sdělování informací i poznatků ze seminářů a kurzů. Vyučující vzájemně spolupracují a svou činnost pravidelně vyhodnocují. Ze schůzek metodického sdružení jsou pořizovány zápisy. Na 2. stupni funguje komise přírodovědných předmětů. Z jejích zápisů a potažmo i z plánu práce je patrné, že vyvíjí spíše formální činnost. Vyučující sledovaných předmětů však absolvují řadu neformálních setkání, při nichž diskutují o organizačních i metodických záležitostech výuky.

Začínající učitelé v ZŠ nejsou. Nekvalifikovaným pracovníkům na 1. stupni či ve školní družině se věnují učitelé pedagogové. Vzájemné hospitace – ne vždy zapisované do třídní knihy - jsou využívány v menší míře. Vedení školy zaměřuje hospitační činnost rovnoměrně na oba stupně a potažmo i na všechny třídy. Četnost návštěv je vysoká a představuje cca tři hospitace u každého pedagoga za rok. Pohospitační pohovory jsou vedeny věcně, zápisy z nich ale učitelé nepodepisují. Kontrolní činnost má kvantitativně standardní úroveň (kontroly třídních knih 1x za 14 dní, měsíční až čtvrtletní kontroly ostatní povinné dokumentace) a vychází z ročního plánu kontrol. Zjištěné nedostatky ředitel školy i zástupkyně ředitele evidují a podnikají kroky, které směřují k nápravě zjištěných nedostatků. O kontrolách jsou vedeny záznamy. I přes tato opatření však byly v kvalitě kontrolní činnosti zaznamenány některé nedostatky (viz Vzdělávací programy).

Koncepční plánování ředitele v oblasti lidských zdrojů se daří naplňovat. Výrazně tomu napomáhá ředitelem i starostou obce potvrzená velmi dobrá vzájemná spolupráce ZŠ a zřizovatele (mj. získání dvou služebních bytů).

Zájem pedagogů o další vzdělávání a následné zkvalitnění výuky je příkladný. Získané dovednosti aktivně využívají při práci s dětmi. Výběr seminářů koresponduje s potřebami ZŠ. Občasným problémem bývá pro vedení školy zajištění výuky za učitele uvolněné na vzdělávací akci.

Vedením školy zpracovaná a všeobecně známá kritéria pro hodnocení zaměstnanců slouží jako měřítko při posuzování kvality práce pedagogů i provozních pracovníků. Ředitel slovně hodnotí činnost pedagogů na zasedáních pedagogické rady a za práci nad rámec běžných povinností je také dle finančních možností konkrétně odměňuje.

Personální podmínky umožňují realizovat zvolený vzdělávací program, hodnoceny byly stupněm velmi dobrý.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučování ve třídách 2. stupně probíhá v původní třípodlažní budově školy. Na ni přímo navazuje renovovaný pavilon pro 1. stupeň, s tělocvičnou, fitcentrem a dílnou s keramickou pecí. Areál ZŠ, sestávající z dětského hřiště pro školní družinu, sportovního hřiště a z prostorné a zčásti zatravněné plochy využívané žáky k relaxaci o hlavní přestávce a mimo vyučování, je tímto komplexem budov bezpečně oddělen od frekventované komunikace.

Pět kompletně renovovaných učeben (nový nábytek, plovoucí podlahy, barevná malba) slouží žákům tříd 1. stupně, pět učeben 2. stupně (před renovací) je didakticky zaměřeno (např. matematika-fyzika, přírodopis-chemie, výpočetní technika) a žáci se v nich střídají. Expozici pomůcek, aktuální výzdobou i celkovou upraveností skýtají učebny podnětné prostředí k výuce. Chodby a schodiště jsou vkusně vyzdobeny žakovskými pracemi či informačními panely, prostorové zázemí pro žáky i vyučující je využito s maximální efektivitou.

Výhodou pracoven matematika-fyzika a přírodopis-chemie je bezprostřední návaznost na příslušný kabinet. Obsahově standardní inventář (výjimkou je skromné vybavení zastaralými pomůckami pro výuku matematiky) je zde systematicky a přehledně členěn. Podnětnost k výuce zvyšují ve vestavěných skříňkách vhodně uložené modely a jiné trojrozměrné pomůcky, stejně jako větší počet nástěnných souborů rozmístěných po stěnách učeben. Pracovna fyziky není vybavena elektrorozvody pro jednotlivá pracoviště žáků a dále zde citelně chybí zvýšený pult v čele učebny pro demonstraci pokusů.

Ke sledovaným předmětům používají všichni žáci učebnice jednotných edičních řad. Učitelé je občas doplňují nakopírovanými texty a úkoly z učebních textů jiných nakladatelství. K výuce i pro volný čas žáků je využívána také žakovská knihovna s cca 1. 500 svazky, průběžně doplňovaná novými tituly.

Školní družina využívá klubovnu o dvou nově rekonstruovaných a esteticky upravených místnostech přiměřené velikosti, s relaxačním kobercem a potřebným vybavením jak pro výchovnou činnost přímo navazující na výuku (výtvarné a hudební pomůcky), tak pro relaxaci žáků a jejich spontánní aktivity (hry, knihy apod.). Děti zde mají k dispozici také video s televizí, CD přehrávač a počítačovou sestavu s vhodným softwarem.

Dalších 11 počítačových sestav s instalovaným výukovým softwarem a připojením na internet, tiskárnou a scannerem slouží vyučujícím a žákům - jak k výuce, tak i mimo ni - v odborné učebně. Škola je vybavena celkem čtyřmi videorekordéry. Vyučující mají k dispozici digitální fotoaparát, audiotechniku i školní videotéku s naučnými pořady k výuce. Projekční technika je zastoupena pouze třemi zpětnými projektory a dvěma diaprojektory.

Systematickou kontrolu se zaměřením na četnost a účelnost zařazování pomůckového potenciálu do výuky provádí vedení školy při hospitacích a nepřímo při motivačních diskusích na poradách pedagogického sboru.

Materiálně-technické zázemí školy (zejména tělocvična a fitcentrum) je využíváno i širší veřejností - dlouhodobě formou smluvního pronájmu nebo při různých jednorázových akcích.

Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek je koncepční, avšak v některých oblastech (např. doplňování pomůckového inventáře a techniky) se daří z finančních důvodů realizovat jen omezeně; prioritou je dokončení renovace budovy a učeben 2. stupně. Výběr učebnic a posouzení jejich potřebnosti probíhá přes metodické orgány.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání ve sledovaných oblastech umožňují realizovat zvolený vzdělávací program, byly hodnoceny stupněm velmi dobrý.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu *Základní škola*, čj. 16847/96-2. Učební plán byl zpracován pro celý cyklus základního vzdělávání, pro jednotlivé ročníky jsou dodrženy

týdenní dotace povinných předmětů a naplněny minimální počty hodin. Aktuální učební plán je v 7. až 9. ročníku vhodně doplněn celkem čtyřmi volitelnými předměty.

Organizace vzdělávacího procesu nerespektuje vždy psychohygienické zásady, nedostatky byly zjištěny v zařazení tří pětiminutových přestávek (po 4., 5. a 7. vyučovací hodině). Týdenní dotace předmětů pro jednotlivé ročníky stanovené rozvrhem hodin korespondují s upraveným učebním plánem školy.

Vzdělávací činnost upravuje školní řád, který ještě není plně v souladu s platnými právními předpisy. Prokazatelným způsobem s ním byli seznámeni pedagogičtí pracovníci i žáci školy, je veřejně přístupný. Provozní řády umístěné v odborných učebnách plnily svůj účel.

Škola informuje rodiče o organizaci školního roku, průběhu a výsledcích vzdělávání i chování žáků prostřednictvím webových stránek, informačních letáků, notýsků, žákovských knížek, třídních schůzek a individuálních konzultací. Výroční zpráva za školní rok 2003/2004 jako další zdroj informací obsahuje všechny požadované informace.

Při inspekční činnosti bylo zjištěno nedodržení učebních osnov v předmětech matematika na 2. stupni a přírodověda ve 4. a 5. ročníku, které nebylo vlastní kontrolní činností ze strany vedení školy zaznamenáno. Některé zápisy nekopírují důsledně témata učebních osnov, část z nich je málo konkrétní a záznam průběhu vzdělávání je tím méně průkazný. Registrované formální nedostatky ve vyplňování třídních výkazů i katalogových listů byly vedením školy operativně odstraněny ještě v průběhu inspekce.

Individuální vzdělávací plány žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen IVP) jsou pečlivě zpracovány; vycházejí z posudků, zpráv a doporučení pedagogicko-psychologické poradny (PPP) a jsou jí také potvrzené. Kromě doporučených postupů při výuce a pomůcek k reedukaci specifických vývojových poruch učení (SVPU) obsahují také informace o spolupráci s rodiči. Ti jsou s IVP svých dětí seznámeni.

Činnost výchovné poradkyně (VP) vychází z pravidelně vyhodnocovaného a podle potřeby doplňovaného plánu zpracovaného na jeden školní rok. VP eviduje žáky s SVPU, ve spolupráci s třídními učiteli pro ně zpracovává IVP na každý školní rok. K 30. 9. 2004 vykazovala škola 16 integrovaných žáků se zdravotním postižením, ke dni inspekce 18 žáků, z toho 16 žáků s SVPU a 2 žáky s ADHD. Integrovaní žáci měli možnost do konce dubna 2005 navštěvovat nápravy poruch učení, které probíhaly ve čtyřech skupinách 1krát týdně. Z finančních důvodů ředitel školy ambulantní nácviky k 1. 5. 2005 zrušil. Pro žáky s SVPU má škola dostatek pomůcek.

Nadaným žákům se věnují učitelé přímo ve výuce, zadávají jim náročnější úkoly, referáty, připravují je na olympiády (především z českého jazyka, matematiky a zeměpisu).

VP má pro žáky i rodiče stanoveny konzultační hodiny, které jsou využívány především rodiči vycházejících žáků. Spolupráci se zákonnými zástupci žáků, Úřadem práce (návštěvy žáků 8. a 9. ročníku) a PPP v Nymburku hodnotí velmi dobře. K volbě povolání pořádá škola v prosinci schůzku rodičů vycházejících žáků, zajišťuje nabídky studijních a učebních oborů, které shromažďuje na informační nástěnce, seznamuje žáky s nabídkami oborů v okolí, pořádá pro ně exkurze do středních škol a vybraných podniků, umožňuje návštěvu zástupců škol v ZŠ. Výchovné poradenství výrazně přispívá k naplňování vzdělávacího programu.

Na každý školní rok ZŠ zpracovává minimální preventivní program. Školní metodická prevence je ve funkci prvním rokem, proto spolupracuje s výchovnou poradkyní, která se problematikou prevence v předcházejících letech zabývala. Svůj plán práce zpracovaný nemá. Škola se v rámci prevence patologických jevů snaží především o naplnění volného času žáků a nabízí velké množství zájmových útvarů i dalších volnočasových aktivit: folklorní taneční

kroužek Šáteček, který tradičně reprezentuje školu na různých akcích i v zahraničí, sportovní kroužky (fotbal – 4 skupiny podle věku, aerobik a sportovní hry pro dívky), jazykové kroužky (Aj, Nj - 6 skupin), dva počítačové kroužky, Ochránce přírody, výtvarný keramický kroužek, Dopisování po internetu, literární a dramatický kroužek. Mezi tradiční akce školy patří vystoupení Šátečku ke Dni seniorů, Vánoční koncert, Zpívání u adventního věnce, Ples školy a Školní akademie. Kromě uvedených aktivit se škola účastní mnoha kulturních, společenských a sportovních akcí. Prevence sociálně patologických jevů je funkční a významně přispívá k naplňování vzdělávacího programu.

Školní družina (dále jen ŠD) se řídí koncepčně zpracovaným Školním vzdělávacím programem (ŠVP ŠD), jehož cíle jsou v souladu s obecnými cíli zájmového vzdělávání. Dílčí formální nedostatky ŠVP ŠD byly odstraněny v průběhu inspekce. Činnost ŠD navazuje na školou zvolený vzdělávací program aktivitami, které mají nepřímý vzdělávací efekt (např. hudební, výtvarná, přírodovědná činnost či čtení) nebo odpočinkový a relaxační charakter. Povinná dokumentace ŠD průkazně zachycuje průběh zájmového vzdělávání. Vnitřní řád ŠD byl zpracován dle aktuálních právních norem, s drobnými formálními nedostatky, na něž bylo vedení školy upozorněno.

Klima ve škole i školní družině přispívá k realizaci zvoleného vzdělávacího programu, dobré vztahy mezi učiteli a žáky existují ve třídách i mimo ně. Žáci v převážné míře projevují zájem o učení a dobře reagují na efektivní metody práce i odpočinku.

V předložené knize stížností není již několik let evidována jediná stížnost.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Český jazyk na 1. stupni

Hospitováno bylo ve všech třídách a u všech vyučujících (platí i pro všechny ostatní sledované předměty). I když pouze dva z pěti měli odbornou kvalifikaci, nebyly ve vedení a organizaci výuky zaznamenány závažnější nedostatky.

Hodiny byly připraveny, učivo navazovalo na předcházející témata. Učitelé vždy stanovili přiměřené cíle, které zohledňovaly věk a individuální potřeby žáků. Časové rozvržení výuky bylo většinou vhodné.

Esteticky vyzdobené třídy (výtvarné práce žáků, výukové plakáty a obrazy) působily velmi podnětně. Ve shlédnutých hodinách byly kromě běžných pomůcek využity také různé kartičky se slovy a větami pro rozvoj čtení s porozuměním, soubory doplňkových textů, knihy. Ve dvou hodinách si žáci přinesli vlastní knížku, ze které četli a představovali ji ostatním spolužákům. Pomůcky byly ve výuce využity účelně. Didaktickou techniku vyučující neuplatnili.

Metody vyučování byly většinou vhodně zvoleny, převažovala frontální a samostatná práce, zařazena byla i práce ve skupinách a didaktická hra. Výrazný individuální přístup k žákům byl zaznamenán ve dvou hodinách. Téměř všichni vyučující vedli žáky k rozvoji komunikačních dovedností a k práci s textem, i když cílená příprava na čtení byla zaznamenána jen v části shlédnutých hodin. Tempo výuky bylo ve všech sledovaných hodinách přiměřené, relaxace byla zařazena ve více než polovině hodin.

Vyučující velmi účinně a nápaditě motivovali žáky k práci v úvodu hodiny (písničky, tajenky, křížovky, hra). Žáci byli většinou aktivní a měli o práci zájem. Zřetelná byla snaha využít ve výuce zkušenosti žáků.

Učitelé i žáci dodržovali domluvená pravidla komunikace, chovali se k sobě ohleduplně a tolerantně.

Vyučující hodnotili často, převážně slovně (pochvala, ocenění výkonu nebo pokroku); pokud využili klasifikaci, patřičně ji zdůvodnili. Zhodnocení výuky nebo shrnutí poznatků bylo zaznamenáno ve třech hodinách.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce na 1. stupni byly celkově hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Matematika na 1. stupni

Absence požadovaného vzdělání u tří vyučujících neměla vliv na kvalitu výuky. Učitelé mají zpracované tematické plány, které jim slouží jako pomůcka při přípravě na vyučování. Výuka ve sledovaných hodinách byla v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání. Ve všech hodinách vyučující stanovili přiměřené cíle, které zohledňovaly věk a individuální potřeby žáků. Učivo navazovalo na předcházející témata a po odborné i věcné stránce bylo správně prezentováno. Téměř ve všech hodinách byly připraveny pro žáky úkoly navíc.

Učitelé využívali běžné pomůcky (učebnice, počítadla, tabule, pracovní sešity a listy), různé druhy karet s příklady a úlohami. Žáci pracovali s demonstračními a rozkládacími modely těles (4. ročník), s měřiči času (5. ročník) a s různými druhy nádob pro porovnávání objemu (1. ročník). Didaktická technika použita nebyla.

Ve většině sledovaných hodin se střídaly frontální a samostatná práce, didaktická hra nebo soutěž. Skupinové činnosti byly zařazeny ve třech hodinách. Vyučující uplatňovali individuální přístup k žákům, respektovali jejich potřeby a schopnosti. Zadávané úkoly byly formulovány jasně a srozumitelně, s přihlédnutím k věkovým zvláštnostem žáků.

Učitelé i žáci dodržovali domluvená pravidla komunikace, chovali se k sobě ohleduplně. Žáci dodržovali pokyny vyučujících, většinou byli aktivní a o výuku se zajímali, často měli možnost spolupracovat a pomáhat si. Tempo výuky bylo přiměřené. Vyučující poskytovali žákům prostor pro vyjádření názoru na postup při řešení úkolů, opakovaně využívali jejich zkušeností.

V průběhu hodiny vyučující slovně hodnotili (pochvalou, oceněním pokroku) výsledky dílčích činností žáků. Pouze jednou byla zaznamenána klasifikace včetně jejího patřičného zdůvodnění. Ve většině hodin chybělo závěrečné zhodnocení práce žáků nebo bylo pouze formální. Hodnocení žáky a sebehodnocení se alespoň v náznacích objevilo v jedné hodině.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na 1. stupni byly celkově hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Matematika na 2. stupni a fyzika

Odborná kvalifikace obou vyučujících sledovaných předmětů se při hospitacích pozitivně projevila mj. ve věcně správném vedení výuky i ve velmi dobrých znalostech a dovednostech žáků.

Vzdělávací cíle vyučující stanovili s ohledem na aktuální stav třídy a v souladu s učebními osnovami zvoleného programu. Ne vždy však byli žáci v úvodu hodiny s cílem a programem vyučovací jednotky seznámeni. Učitelé předkládali učivo podle zpracovaných tematických plánů.

Až na výjimku probíhala výuka v upravené a podnětně vybavené pracovně matematiky a fyziky, což kladně přispívalo k její kvalitě. Žáci efektivně pracovali s učebnicemi, sbírkami

úloh i cvičebními podklady, které připravili sami vyučující, samostatně také využívali kalkulátory a tabulky. Sešity žáků mají velmi dobrou estetickou úroveň. Další pomůcky uplatnili učitelé v hodinách matematiky spíše sporadicky, naopak v hodinách fyziky byly prováděny demonstrace jak při výkladu nové látky, tak při opakování učiva. Projekční technika ani výukový software nebyly v navštívených hodinách využity.

Výuka byla velmi dobře řízena, hodiny měly převážně efektivní a logickou strukturu. Střídáním vyučovacích forem a metod se dařilo udržet aktivní pozornost žáků během celé vyučovací jednotky. Pedagogové vhodně doplňovali frontální výuku samostatnou prací či skupinovými činnostmi (ovšem s nižší úrovní týmové spolupráce). Bylo patrné, že žáci ve skupinách pracují pravidelně. V závěru většiny hodin vyučující neshrnuli jejich obsah. Zaznamenán byl velmi dobrý individuální přístup učitelů k nadanějším žákům.

Navštívené hodiny se vyznačovaly příkladnou aktivitou a zájmem žáků o výuku. Učitelka 6. ročníku zvýšila motivaci žáků účelně zvolenými matematickými soutěžemi. Často byla také vhodně propojena teorie s praxí. Vyučujícím se v matematice i fyzice úspěšně dařilo nenásilnou formou budovat pevné mezipředmětové vztahy.

Mezi učiteli a žáky výrazně převládala pozitivní interakce. Registrován byl jednoznačně pozitivní vztah žáků k oběma předmětům. Méně prostoru vyučující věnovali rozvoji komunikativních dovedností žáků.

Hodnocení se ve sledovaných hodinách vyskytovalo jen v omezené míře. Ze záznamů v žákovských knížkách je však patrné, že klasifikace je prováděna pravidelně, s dostatečnou frekvencí. Sebehodnocení a jednoznačné ocenění pokroku zejména u slabších žáků nebylo ve sledovaných hodinách využito.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na 2.stupni a fyzice byly celkově hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Prvouka, přírodověda a přírodopis

Na výuce tohoto bloku předmětů participuje celkem osm vyučujících. I když tři jsou nekvalifikovaní, bylo při hospitacích registrováno pouze několik nevýznamných nepřesností stran odborné správnosti při předkládání učiva žákům.

Bezprostřední přípravy vyučujících vycházejí z časových tematických plánů, v nichž jsou vhodně zakomponovány různé metodické pokyny, exkurze či např. laboratorní práce, avšak v předmětu přírodověda do nich učitelé nezahrnuli povinný kurz Výchova ke zdraví. Učitelé dbali na dodržení přímé návaznosti předkládaného učiva. Většina hodin nepostrádala konkrétnost v náplni a cílech výuky.

Aktuálně vyzdobené kmenové učebny nižších ročníků a zejména odborná pracovní přírodopisu s trvalou expozicí nástěnných souborů, výstavkou přírodnin i prezentací žákovských prací působily podnětně. Dostatečnou materiální podporu zabezpečující názornost pro žáky zajistili učitelé cca ve dvou třetinách navštívených hodin. Škálu tradičních pomůcek obohatili někteří učitelé o další – mj. instruktážní film, resuscitační loutku, trvalé mikroskopické preparáty či o vzorky živé flóry. Ne vždy je však dovedli účelně využít.

Všichni vyučující střídali – různě efektivně - frontální výuku samostatnými nebo skupinovými činnostmi žáků. V polovině navštívených hodin se však v jejich závěru dostávali, vzhledem k nevhodně zvolenému rozvržení vyučovací jednotky, do časové tísně, kterou zpravidla řešili mírným přesahem výuky do přestávky nebo zadáním dokončení práce žákům za domácí úkol. Učitelé často využívali mezipředmětové vazby i znalost místních podmínek. Až na výjimku

zařazovali různé relaxační aktivity. Někteří vyučující neprovedli vyhodnocení dílčích činností či shrnutí učiva; jimi občas upřednostňovaná role učitele coby zdroje informací se promítla v nevytíženosti žáků.

Vstupní motivaci žáků uplatnili všichni vyučující, vyjma jedné. Aktualizací výuky, využitím zkušeností žáků, prezentací skupinových prací a v neposlední řadě osobním příkladem se ve většině hodin snažili udržet jejich zájem také v průběhu výuky. Problémové vyučování, práce s chybou nebo soutěže a hry se vyskytly v menší míře. Vhodným stimulem byla exkurze do jednoho z místních podniků.

Spolupráce mezi učiteli a žáky má základ v partnerském vztahu a ve vzájemném respektování. Pouze ve dvou hodinách byly zaznamenány projevy mírné nekázně, pramenící spíše z přílišné volnosti a nevytíženosti žáků. Na jejich souvislý projev kladli učitelé, až na výjimku, malý důraz. Tři vyučující příkladně pracovali s hlasem.

Vyučující využívají ústní i písemné formy ověřování vědomostí žáků. Počet zapsaných známek v žákovských knížkách odpovídá období školního roku, údajům o učivu ale nezřídka chybí obsažnost. Jen v jedné ze všech navštívených hodin provedla vyučující (ve spolupráci s žáky) její závěrečné zhodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů prvouka, přírodověda a přírodopis byly hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky zájmového vzdělávání ve školní družině

Odborná kvalifikace vedoucí vychovatelky se velmi dobře projevila nejen v systematické a koncepční péči o žáky, ale i v pestrosti metod a forem práce. Nekvalifikovanost druhé vychovatelky neměla na činnost ŠD negativní dopad.

Ranní provoz ŠD začíná v 7 hodin a je věnován především spontánním a odpočinkovým aktivitám (např. hry, poslech četby apod.). Po vyučování zde mají žáci, rozdělení do dvou oddělení po 18 a 20 dětech, možnost zapojit se pod přímým vedením do pravidelných výchovných činností, jako je např. dramatická nebo výtvarná výchova.

Po obědě, cca do 13 hodin, děti spíše relaxují. Poté, v případě příznivého počasí, pobývají venku, kde využívají dětské hřiště, školní sportoviště, popřípadě podnikají vycházky do okolí. Jejich aktivity spočívají ve volných hrách dle zájmu nebo v organizovaném sportování (kolektivní hry s míčem, soutěže družstev, cviky se švihadly). Při pobytu venku vychovatelka účelně organizuje také přírodovědné hry či výtvarné soutěže. Za nepříznivého počasí pobývají děti v útulné klubovně či využívají zázemí školy a pod odborným dohledem individuálně relaxují (společenské hry, četba, práce na počítači, diskuse, ruční práce, vyžití v tělocvičně apod.). Se souhlasem rodičů jsou někteří žáci vychovatelkou vedeni k systematické přípravě na vyučování; tato činnost je přitom koordinována spolu s odpočinkovými aktivitami tak, aby je nadměru nezatěžovala.

Provoz ŠD končí v 15 hodin. Žáci odcházejí domů dle písemných instrukcí rodičů v přesně stanovenou dobu nebo jsou svými zákonnými zástupci osobně přebíráni.

Při sledování činností v družině bylo patrné, že se vychovatelkám daří velmi dobře rozvíjet osobnost dětí; vzájemnou komunikací a spoluprací efektivně posilují sebeúctu, respektování a toleranci, vhodně také využívají při své činnosti pozitivní slovní hodnocení. Pravidelně bylo pamatováno na upevňování hygienických návyků.

ŠD navštěvují omezeně i žáci, kteří nejsou k pravidelné docházce zapsáni (včetně žáků 2. stupně), a to např. při práci na počítačích v odborné učebně školy či v době nepříznivého počasí. Tuto možnost využívají zejména dojíždějící děti.

ŠD organizuje mnoho jednorázových programových akcí pro všechny žáky školy, např. dětský den, branné akce, divadelní představení, pěveckou soutěž, karneval nebo vánoční besídku pro děti z dětského domova.

Průběh a výsledky zájmového vzdělávání ve školní družině byly hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ke zjišťování výsledků a kvality vzdělávání škola využívá několika nástrojů. K hodnocení výsledků žáků a k porovnání s ostatními školami slouží ZŠ výstupy z komerčních testů. Ve školním roce 2004/2005 byl takovýto test zadán žákům 5., 7. a 9. ročníku. Prostřednictvím jiného komerčního testu se žáci 9. ročníku zúčastnili v předchozím školním roce dalšího celostátního testování. Na začátku školního roku jsou zadávány vstupní prověrky a na konci každého pololetí souhrnné prověrky, které jsou vyhodnocovány a závěry využity pro další postupy ve výuce.

Vedením školy jsou sledovány výsledky a umístění žáků v soutěžích, jejich úspěšnost při přijímacím řízení a reprezentace na veřejnosti. Tyto informace jsou zveřejňovány ve výroční zprávě a na aktuálních nástěnkách. Škola se zapojila i do komerčního testování znalostí žáků v matematice. Chybí však konkrétní a dlouhodobé sledování a analyzování výsledků vzdělávání ve vztahu ke konkrétní práci jednotlivých vyučujících, i když základní podmínky pro ně již byly vytvořeny.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve všech sledovaných oblastech byly celkově hodnoceny stupněm velmi dobrý.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ZŠ Semice, okres Nymburk, bez čj., ze dne 28. 3. 1994, podpis starosty
2. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ZŠ Semice, okres Nymburk, čj. 20 081/03-21, s účinností od 1. 8. 2003
3. Učební plány školy na školní rok 2003/2004 a 2004/2005, bez uvedení data a čj.
4. Třídní knihy všech tříd ze školních let 2000/2001 až 2004/2005
5. Aktuální rozvrh hodin všech tříd i učitelů, včetně rozvrhu přestávek
6. Vnitřní řád Základní školy v Semicích, bez čj., září 1996
7. Výroční zpráva ZŠ Semice, okres Nymburk, za školní rok 2003/2004
8. Výkaz o ZŠ Semice, okres Nymburk, Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2004
9. Zápisy z pedagogických rad ZŠ Semice, okres Nymburk – školní roky 2003/2004 a 2004/2005 k termínu inspekce
10. Prohlášení ředitele školy k výuce matematiky na 2. stupni ZŠ ze dne 7. 6. 2005
11. Prohlášení ředitele školy k výuce přírodovědy ve 4. a 5. ročníku ZŠ ze dne 7. 6. 2005
12. Školní vzdělávací program školní družiny bez uvedení data a čj.
13. Vnitřní řád školní družiny bez uvedení data a čj.

14. Personální dokumentace vybraných pedagogů školy
15. Aktuální třídní výkazy všech tříd ZŠ Semice, okres Nymburk
16. Aktuální katalogové listy žáků všech tříd ZŠ Semice, okres Nymburk
17. Roční plán práce – školní rok 2004/2005
18. Organizační řád školy – Základní škola Semice, čj. 1/2000, ze dne 28. 8. 2000
19. Plán hospitační a kontrolní činnosti – školní rok 2004/2005
20. Provozní řád ZŠ Semice, bez čj., nedatováno
21. Akce DVPP – ZŠ Semice, školní rok 2004/2005
22. Žákovské knížky a notýsky - výběr
23. Žákovské písemnosti ve sledovaných předmětech - výběr
24. Časové tematické plány vyučujících sledovaných předmětů
25. Vzorky žákovských prací z matematiky a fyziky
26. Seznam výukových CD ROM (software) a videokazet
27. Přehledy výchovně vzdělávací práce ŠD obou oddělení ze školního roku 2004/2005
28. Záznamy z jednání předmětové komise přírodních věd
29. Plán práce 2004/2005 komise přírodovědných předmětů bez uvedení data a čj.
30. Inspekční zpráva čj. 032 131/00-5101 ze dne 16. 9. 2000
31. Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2004/2005 bez data
32. Seznam integrovaných žáků pro školní rok 2004/2005 ze dne 25.11. 2004, čj. 4537/04
33. Individuální vzdělávací plány žáků s VPU
34. Minimální preventivní program 2004 z listopadu 2003
35. Plán práce metodického sdružení - 1. stupeň ZŠ Semice 2004 - 2005 ze srpna 2004
36. Zápis ze schůzek metodického sdružení
37. Evaluace plánování - minimální preventivní program pro školní rok 2004/2005

ZÁVĚR

Personální zabezpečení výuky je z hlediska plnění předepsaných podmínek odborné kvalifikace pedagogů dobré. Organizace činnosti a provozu školy je funkční. Pedagogická rada coby poradní orgán ředitele školy působí příkladně, pravidelnou činnost vyvíjejí i metodické orgány. Poskytování informací a předávání pokynů uvnitř ZŠ probíhá standardním způsobem a dostatečně pružně. Další vzdělávání pedagogů je uskutečňováno plánovitě a v souladu se zaměřením ZŠ.

Personální podmínky ve sledovaných oblastech vzdělávání jsou velmi dobré.

Budova ZŠ prošla částečnou rekonstrukcí, její dokončení ředitel plánuje v závislosti na finančních možnostech. Prostorové podmínky školy jsou velmi dobré. Podnětnost a estetika tříd, chodeb na obou stupních i klubovny ŠD jsou vynikající. Inventurní soubory sledovaných předmětů mají převážně velmi dobrou až dobrou úroveň, v matematice jsou však jen dostatečné. Vybavení informační technikou včetně výukového softwaru je standardní. I když vedení ZŠ provádí průběžně kontrolu využití materiálního potenciálu, nebyla při inspekci, až na výjimku, aplikována didaktická technika. Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek vzdělávání je funkční.

Materiálně-technické podmínky ve sledovaných oblastech vzdělávání jsou velmi dobré.

Školou upravený učební plán je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Kontrolní systém vedení školy je propracovaný a funkční, v oblasti dodržování učebních dokumentů však

málo účinný. K lépe hodnoceným oblastem vzdělávání patřily u většiny předmětů motivace žáků a metody, organizace a psychohygienu výuky. Mezi dílčí nedostatky se řadí nedůslednost při dlouhodobém plánování učiva ve vztahu k plnění učebních osnov, nízká materiální podpora výuky didaktickou technikou či např. malý důraz na rozvoj komunikativních dovedností žáků. Výchovné poradenství i množství aktivit v oblasti prevence sociálně-patologických jevů výrazným způsobem přispívají k naplňování vzdělávacího programu.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných oblastech mají celkově velmi dobrou úroveň.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jaroslav Kindl	J. Kindl, v. r.
Člen týmu	PhDr. Jana Pavlová, Ph. D.	J. Pavlová, v. r.
Člen týmu	Mgr. Vladimír Škuta	V. Škuta, v. r.

V Mladé Boleslavi dne 20. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Ing. Jaroslav Kindl, tř. V. Klementa 467, 293 01 Mladá Boleslav. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 30. 6. 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jiří Počarovský	J. Počarovský, v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Obec Semice	15. 7. 2005	c4-1144/05-5143

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.